

ESIMENE PEATÜKK

| NÜÜD |

On vähemalt viiekümneprotsendine võimalus, et järgmise kahekümne nelja tunni jooksul variseb mu üürimaja katus sisse.

See on igati kohane metafoor mu ülejäänud elu iseloomustamiseks.

Oma koost lagunened elu osas ei saa ma suurt midagi ette võtta, kuid katuse teema on lahendatavam. Olen kogu viimase kuu helistanud oma majaperemehele Rudyle, et ta laseks selle korda teha. Leian iga päev maja kõrvalt maast uusi sinna kukkunud katuselaaste ja olen üsna veendunud, et ühel päeval istun elutoa diivanil ja vaatan otse taevasse.

Mõne päeva eest muutusid mu kõned aina tungivamaks. Torm on tulekul ja ma võin *surma saada*, kui katust kiiremas korras ära ei parandata. Niisiis ütlesin Rudyle, et vedagu end kohale – silmapilk. Ma ei käitunud kõige kenamini, aga seda oli vaja öelda.

Nüüd, pärast seda, kui olen jätnud umbes tosina jagu teateid, on Rudy viimaks isiklikult kohal.

Seisame koos majakese kõrval ja Rudy vahib oma siniseid vesiseid silmi kissitades katuse poole. Ta on kidur hilistes viiekümnnendates mees, kes näeb niimoodi välja, nagu tarbiks ta päeva jooksul kõigest üks või kaks toidukorda, mis ei ole vedelas olekus. Ta kõõbitseb halli tüügast lõual ja kohendab

kulunud halli nokatsit, mida ta alati kannab. Ta lehkab sigaretisuitsu järele nagu ikka. Kui ma majja kolisin, oli see vinu lämmatav ja mul kulus selle välja tuulutamiseks tubli nädal. Mõni mööblitükk haiseb ikka veel, mitu kuud hiljem.

„Minu meelest on kõik täitsa kombes, Casey,“ ütleb ta.

Mu käed kisuvad suuri vaevu vaoshoitud raevust rusikasse. „Mismoodi? Mismoodi saab see kombes olla?! Kõik kohad on katuselaaste täis!“

Tegelikult korjasin ma lapikud neljakandilised katuselaastud väikseks virnaks, mille poole ma nüüd kurjalt osutan. Ma ei saa päris täpselt katuse ehituspõhimõtetest aru, küll aga tean, et selle koos hoidmiseks on vajalikud just need tükid. See, et need alla pudenevad, ei tähenda midagi head.

Vähemalt toob seekordne raju endaga ainult vihma. Aga kui kuu või pooleteise pärast hakkab sadama lund? Unustage ära. Ma ei kavatse ühel hommikul hanges ärgata.

Ma soovin, et saaksin endale lubada *viisakat* üksildast elamist keset metsa.

„See ei ole turvaline,“ väidan jonnakalt.

„Sa muretsed liiga palju.“ Rudy napsab tagataskust sigaretipaki ja enne, kui ma jõuan teda paluda seda mitte teha, on ta ühe juba läitnud ja tõmbab pika mahvi. Ma pole veel näinud, et ta suudaks üle kahe minuti suitsuta olla. „Sa pead õppima väheke vabamalt võtma, Casey.“

Sa pead õppima väheke vabamalt võtma. See oligi mu eesmärk, kui ma kolisin aadressile Pärapõrgu, New Hampshire. Ma ihkasin rahu ja vaikust, ja just seda ma siit leidsin. Kui välja arvata vidistavad linnud ja ritsikad ja rähnid, on siin nii vaikne, et miski ei takista mind mõtlemast kohutavast käkist, milleks ma olen oma elu vorminud.

Ma tulin siia, kui kaotasin töö õpetajana. Mõtlesin, et elan mõnda aega tsivilisatsiooni hüvedeta, kuid siis avastasin, mida see „tsivilisatsiooni hüvedeta“ elamine tegelikult tähendab. Ehkki mugavuste puudumine ei pruugi mind heidutada, ei

tundnud ma erilist tungi hakata endale ise lampkasti kaevama. Niisiis, siin ma olen, kõike muud kui tsivilisatsiooni hüvedeta – mul on elekter, kraanist tuleb sooja ja külma vett ja siin on lauatelefon –, kuid telekat mul pole ja ma meenutan tülga-
tusega päevi, mil nutitelefon oli mu käe külge keevitatud. Müüsin telefoni enne siia kolimist maha.

Elu ilma tsivilisatsiooni hüvedeta on viimase peal. Seni, kuni veega kemps on käepärast. Ah jaa, katust oleks samuti kindlasti vaja.

Kiristan hambaid. „Ma tahan, et mu katus saaks korda tehtud, Rudy.“

Tahaksin olla ükskõik kus mujal, ainult mitte siin. Iseäranis sooviksin olla taas Bostonis, seista oma klassi ees. Ma tunnen õpilastest puudust. Ma olnuksin valmis nende laste heaks tegema mida tahes.

Ja täpselt see mulle jama kaela tõigi.

„Pea nüüd veidi hoogu, neiuke,“ ütleb tema. „Ma ei saa praegu katust parandama hakata. Torm on tulekul.“

Pigistan taas käed rusikasse. Ma *tean*, et täna õhtul tuleb äikesetorm. Vihma kallab nagu oavarrest ja oodata on tugevat tuult, niisiis jään arvatavasti elektrist ilma. Olen seda kõike oma järjest tungivamaks muutunud telefonikõnedes Rudyle maininud.

„Jah,“ ütlen napilt. „Sellepärast ma tahangi, et sa selle korda teeksid.“

„Jah, aga mul pole tööriistu kaasas,“ juhib tema tähelepanu tõsiasjale. „Ega redelit.“

„Mille kuradi pärast siis? Ma ju ütlesin sulle, et mu katus vajab parandamist.“

„Ma pidin ju asja enne üle vaatama, või kuidas?“ Rudy võtab sigaretist järjekordse mahvi. „Ma teen selle korda, kui torm on möödas, eks? Tuleval nädalal.“

Ta ei paku välja konkreetset päeva või kellaaega, mis on tema puhul täiesti tavaline. Kahtlemata helistab ta mulle tund

aega ette ja kui ma peaksin juhtumisi ära olema, jääb mu katus sel päeval lihtsalt parandamata. Ma pean talle nii palju närvi-dele käima kui võimalik, et asi tehtud saaks.

„Ja veel üks asi ...“ lisan.

Rudy mühatab kärsitult. „*Veel* midagi?“

Heidan talle tigea pilgu. Rudy saab üürileandjana skaalal ühest kümneni kaks punkti. Ta mitte üksnes ei jäta mu sõnu-mitele vastamata, vaid keeldub ka uskumast, et millegagi võiks üldse probleeme olla. Kui külmkapp mõne kuu eest heast peast töötamast lakkas, vastas tema: „Kui sa sisse kolisid, siis see igatahes töötas.“

„Ma olen selle puu pärast mures,“ ütlen talle.

Rudy kallutab pea mu osutatud suunas, kinnistu serval kasvava puu poole. Ma ei tea, mis puu see niisugune on, kuid selle tüvi on sama jäme nagu kolm mind kokku ja see kõrgub mu maja kohal.

„Ja *miks* sa selle puu pärast mures oled?“ küsib ta üleoleva häälega.

Marsin oma veekindlates saabastes probleemi allika juurde ja surun pihud vastu selle tüve. Puu ägab vastuseks survele ähvardavalt ja kaldub paari tolli võrra viltu.

Rudy kortsutab kulmu. „Edasi?“

„Edasi tahan ma öelda, et puud ei peaks niimoodi liikuma.“

„Vahel liiguvad.“

„Ei, Rudy. Puud on *elutud*.“

Ta tõmbab pika mahvi ja puhub õhku võimsa suitsupilve. „Hea küll. Ma helistan arboristile. Oled rahul?“

Ei. Ma olen rahul siis, kui puu on maha võetud. See on mulle kogu viimase kuu peavalu valmistanud ja nüüd, mil torm on tulekul, olen ma *päriselt* mures.

Vaatan maja katuse poole. Tõenäoliselt peab see vastu. Ja tõenäoliselt ei kuku puu ümber. Tõenäoliselt ei sure ma täna öösel.

Ja kui ma peaksingi surema, siis hea uudis on see, et keegi ei hakka minust puudust tundma.

Rudy meelest on selle asjaga ühel pool.

Ta tuli siia, rahustas mind katuse osas ja paistab, et siin tema kohustused ka lõppevad. Tahaksin talle jalaga vastu säärt virutada, kuid see ei muudaks mitte midagi. Oleksin pidanud asja ise ära tegema, kui taipasin, et ta tõenäoliselt niipea tulema ei hakka, kuid katust ei ole lihtne parandada. Pole välistatud, et selle kohta on YouTube'i videoid, kuid ilma internetita pole mul mingit lootust.

Ma pole kindel, kas asi on murelikus ilmes mu näol või rusikasse pigistatud kätes, kuid Rudy lisab: „Majaga ei juhtu midagi. Ma ei seaks sind ilmaski ohtu, Casey.“

Heidan talle skeptilise pilgu.

„Päriselt ka,“ raiub tema. „Sa ikka kujutad ette, millise kohtuasja ma endale kaela saaksin, kui sisse kukkunud katus sind ära peaks tapma?“

„Jumal, kui liigutatud ma olen.“

Tal pole aimugi, et pole kedagi, kes hakkaks teda selle variandi puhul kohtusse kaebama.

„Ma kinnitan,“ ütleb ta, „et katus elab selle raju ja vihma üle. Ja see suur vana puu ei kuku ka kuskile.“

„Mul on hea meel, et sa selles nii kindel oled.“

Õnnetuseks on praeguseks igasuguste suuremate remonditööde jaoks juba hilja. Torm jõuab kohale *täna õhtul*. Mõtlesin, et ta vaevub katust nii palju paikama, et ennustatav tugev tuul seda minema ei vii, kuid läbi mu jope löikuv äge iling annab teada, et igasuguste parandustööde aeg on selleks korraks möödas.

„Tead mis, kullake.“ Rudy puhub mulle suitsurõnga näkku. „Kuidas oleks, kui meie sinuga läheksime tuleval nädalal välja ja teeksime mõned joogid? Ja pärast seda ma vaatan, mida selle katuse osas annaks ette võtta.“

Ma isegi ei tea, millest alustada, kui teha nimekiri, mis kõik on ta ettepaneku juures *valesti*. Esiteks, milline lollpea teeb *enne* katusele ronimist mõned joogid? Pealegi ei lähe ma Rudyga välja – ta võiks vanuse poolest mu isa olla ja mul läheb süda pahaks mõttest, kuidas ta mõnes urkabaaris kätt laua all mööda mu reit üles libistab.

Kuidas mu elu küll selliseks muutus?

„Kuidas oleks,“ vastan, „kui sa lihtsalt parandaksid mu katuse ära, nagu üürileping ette näeb?“

Ta naeratab mulle oma kollaste hammastega. Või siis vähemalt on kollased suurem osa neist – üks silmahammas on must. „Minu variant on lähedam.“

Tunnen jälkust, nähes, kuidas ta pilk mööda mind liigub, ehkki talvejope ja teksad varjavad kogu mu keha. Kui ma sellessamas majas üürilepingut lugesin, kummardus ta üle mu õla, et näidata, kuhu ma peaksin allkirja andma; tundsin kaelal ta kuuma hingeõhku. Ja naise rindade riivamist ei saa lõputult juhusena välja vabandada.

Oleksin pidanud selle üürilepingu sealsamas puruks rebima. Kuid ma vajasin meeletult kiirelt kohta, kus elada, ja hind sobis. Minu sissetulek, mis jääb umbes null dollari kanti, ei paku just eriti palju võimalusi.

„Täna, ei,“ vastan nii rahulikult, kui suudan.

Mu külm hääletoon ei aita kuidagi nilbet ilmet ta näolt pühkida. Siin elatud seitsme kuu jooksul on Rudy iga kord, kui me suhtleme, üritanud mulle külge lüüa. Õnneks näen ma teda harva. Kui see elamine nii odav poleks, oleksin ammu minema kolinud.

„Kuule ...“ Ta vaatab minu poole, ablas naeratus taas huulil. „Kui sa tõepoolest katuse pärast muretsed, võid vabalt linna minu juurde tulla.“

Jajah, muidugi. Ma ei taha veeta õhtut käperdama kippuva Rudy seltskonnas. Pigem viigu orkaan mind minema. „Jätan vahele.“

„No kuule, Casey.“ Ta pilk libiseb üle minu viisil, mis tekitab mul isegi paksu jope all tahtmise end judistada. „Vean kihla, et sul pole tormi ajaks piisavalt varusid hangitud.“

Mul on piisavalt varusid. Terve mu sahver on ka siis, kui tormi silmapiiril ei paista, täis konserve, esmaabitarbeid, gallonite kaupa vett, kümneid küünlaid. Lisaks on mul taskulamp, mille võimas valgusvihk võib silmanägemise alaliselt ära rikkuda, kui sinna otse sisse vaadata. Ma olen alati kõigeiks valmis.

„Mul on varud olemas,“ vastan napilt.

„Aga ikkagi.“ Ta seisab seal kangekaelselt edasi, kavatsemata mu katust parandada, kuid samas kavatsemata ka lahkuda. „Sul on koos minuga turvalisem. Ja kui elekter ära läheb ...“ Ta pilgutab mulle silma. „Me võime teineteist soojendada.“

Tahan talle öelda, et lepin pigem kaela kukkuva katusega, kuid tegelikult tahan ma ainult ühte: et ta minema läheks. Kui ta ei kavatse mu katusega midagi ette võtta, passib ta siin üksnes mu ärritamiseks.

„No kuule.“ Ta heidab käe mu õlgade ümber viisil, mis on ühe viletsa majaperemehe jaoks kaugelt liiga familiaarne. „Ma ei kavatse keeldumisega leppida, Casey.“

Enne kui ma kolledžisse läksin, nõudis isa, et saaks mulle õpetada mõned enesekaitsevõtted, mis ta ise oli ühe enda koolituse tarbeks omandanud. Ta demonstreeris mulle täpselt seda asendit ja ma mäletan hästi, mida ta ütles. „Kui mõni tüüp sulle ligi pääsemiseks käe su õlgade ümber paneb, on temast lahti saamine ülilihtne. Selle asemel, et teda eemale tõugata, pöördud sina tema poole.“

Lennutan oma vasaku käsivarre üle ta vasaku õla ja tõukan teda. Seejärel haaran parema käega ta paremast käsivarrest ja väanan selle selja taha. Järgmise asjana annan talle jala-
hoobi põlveõndlasse, nii et ta valust vingudes maha kukub. Sigaret paiskub lendu.

Isa õpetuse kohaselt oleks selle stsenaariumi puhul järgmine käik tüübi lahti laskmine ja minema jooksmine. Aga kuhu ma jooksmas peaksin? Ma *elan* siin.

Niisiis surun põlve vastu ta alaselga, hoides ta kätt endiselt selja taha väanatuna. Ta nägu vajub vastu maad ja ma suurendan ta käsivart õlast väanates survet.

„Mida kuradit sa teed, Casey?“ röögatab Rudy, kelle suu on arvatavasti mulda täis. „Segi oled läinud või?“

Väanan ta käsivart veel mõne millimeetri võrra ja seekord pistab ta röökima.

„Sa murrad mu käe ära!“ hüüab ta.

Kummardun ta kõrvale, nii lähedale, et seekord tunneb tema *minu* hingeõhku, kuigi see ei haise niimoodi nagu tema oma. „Katsu sa mind veel kord puutuda. Jäta see endale meelde. Kas sa said aru?“

„Jessas, mida sa tõmbled?“

Väanan veel kõvemini, tundes, kuidas kõõlused pingule tõmbuvad ja katkeda ähvardavad. „Kas sa said aru?“

„Jah!“ Seekord ta lausa karjub, ta nägu tõmbub punaseks, sorgus juuksed on porised. „Püha taevas, jah! Lase mind lahti!“

„Ja sa teed mu katuse korda,“ lisan. „Niipea kui torm mööda saab, tuled sa siia ja teed esimese asjana mu katuse korda.“ Kui ta midagi ei ütle, tugevdan taas haaret ta käsivarrel. „On selge?“

„Selge! Mida iganes sa tahad!“

Ootan veel sekundi või paar, mu käsi hoiab ta õlga pingul ja ta nägu on pehmesse porisse surutud. Tuletan endale meelde, et kui ma ta käeluu murran, pole temast mu katuse parandajat. Ja pealegi tundsin ma just vihmapiiska. Niisiis tulen ohates ta seljast maha ja lasen ta lahti.

Tal kulub hetk, et hinge tõmmata, seejärel upitab ta end ettevaatlikult jalgele. Ta jõllitab mind valutavat õlga mudides vesiste siniste silmadega. „Mis kurat sul viga on, sa närvihaige mõrd?“

Ma oletan, et see on retooriline küsimus.

„Ma ootan sind kahe päeva pärast katust parandama,“ ütlen kindlal toonil.

Ootan, et ta keelduks. Või mind taas ründaks, mis oleks päris tore, kuna olen üsna kindel, et saaksin temast jagu. Ta on minust kakskümmend aastat vanem, vaid paar tolli pikem, kängunud lihaste ja nüüd ka vigastatud õlaga. *Anna tulla.*

Kuid ilmselt näeb ta pilku mu silmis, sest ta lööb silmad maha ja noogutab. „Olgu. Ma tulen tagasi, kui torm on möödas.“ Ja lisab siis: „Kui sa selle üle elad.“

Ma ei saa aru, kas see on ähvardus või ta lihtsalt nendib tõsiasja, et ma veedan tormise öö väikeses viletsa katusega majas. Silmitsen Rudy pinges nägu ja küsin endalt, kas ta võib ehk tunda soovi mulle ta nägupidi mutta surumise eest kätte maksta. Ta tundub olevat võrdlemisi väiklane vennike.

Noh, just sellisteks puhkudeks on mul olemas püstol.